

MustHave сучасного освітянина

Кривко Н.В.

*учитель інформатики
Полтавської гімназії №33
Полтавської міської ради
Полтавської області
kryvko.nata@gmail.com*

Вже не існує тієї школи, де діти, сидячи рівно і склавши руки, чомно слухають суворого вчителя. Сучасні школярі хочуть комунікації, розмови з педагогом, якого воліють сприймати радше як порадника, а не як строгого критика. Змінився і підхід до навчання – учням не цікаво 45 хвилин слухати теорію, тому вони все частіше знаходять більш цікаві заняття у своїх гаджетах, не звертаючи уваги на вчителя. Зараз практично кожен гаджет може бути використаний в освітньому процесі. Просто необхідно навчити вчителів і учнів до безпечної роботи з гаджетами: швидкого пошуку інформації, роботі з електронними підручниками, використання спеціальних додатків, спільну роботу над проєктами, перевірки своїх знань в тестуваннях. Це не тільки цікаво учням, але і полегшує працю вчителя, економить його час і робить процес навчання більш технологічним і сучасним.

Технологія BYOD (bring your own device – принеси власний пристрій) стає все більш популярною. Учні приносять в школу свої смартфони та планшети щодня. Хтось в них грає, а хтось, граючись, вчиться. У сільських школах з недостатнім матеріальним забезпеченням, використання гаджетів на уроках допоможе провести урок інтерактивно, цікаво і сучасно. Навіть учні з низькою мотивацією до навчання на таких уроках не сидять склавши руки, намагаються щось розв'язати, виміряти смартфоном, додати свої коментарі під час уроку.

Розглянемо інноваційну інтерактивну онлайн-платформу, яка дозволяє створювати навчальні матеріали, демонструвати їх учням і відстежувати результат їх діяльності в режимі реального часу – Nearpod. Перевагою цієї платформи є те, що учням необов'язково бути присутніми в класі, вони можуть перебувати будь-де. Для роботи необхідно мати доступ в Інтернет і будь-який гаджет (планшет, персональний комп'ютер, ноутбук або смартфон).

Дана онлайн платформа надає два режими доступу – для учня і для вчителя. Режим вчителя дозволяє створювати навчальні презентації, наповнювати їх необхідним контентом і ділитися ними з учнями. Продукт, отриманий в результаті, може нести в собі інформативну, навчальну функцію для демонстрації нового матеріалу або контролюючу, а може поєднати всі одразу. Це залежить від того, які цілі переслідує вчитель і які інструменти вибирає для подання/ збирання інформації в своїй презентації.

У даної онлайн-платформи є безкоштовна версія з мінімальним набором необхідних інструментів і платна, в якій функціонал значно розширено. Але і безкоштовної версії цілком достатньо для створення якісного та ефективного навчального матеріалу. У ній можна завантажувати зображення, графіки, діаграми, аудіо та відео файли, створювати опитування, вікторини, тести та голосування. Для більш глибокого розуміння та роботи над темою є можливість використання відкритих питань, а для того, щоб учні могли самовиражатися, присутній інструмент «дошка», де можна графічно що-небудь зобразити. Все це дозволяє зробити процес навчання цікавим, насиченим, наочним, пізнавальним, інтерактивним і особистісно-орієнтованим.

Важко уявити собі навчання без засобів перевірки й оцінювання результатів навчання школярів. Сьогодні системи онлайн-тестування зробили справжню революцію в навчанні. Саме вони допомогли вдосконалити оцінювання знань учнів. Тепер учителям набагато простіше проводити іспити, а також стежити за результатами і прогресом своїх учнів. Давно минули дні, коли вчителю треба було створювати кожен тест вручну і записувати результати в журнал, вираховуючи середній бал. Сьогоднішні системи онлайн-тестування допомагають стежити за прогресом кожного учня, уникаючи складних підрахунків. Самі ж інструменти для створення онлайн-тестів стають все зрозумілішими і зручнішими як для учнів, так і для вчителя.

Розглянемо кілька сервісів для створення онлайн-тестів.

Kahoot! – це порівняно новий сервіс для створення онлайн вікторин, тестів і опитувань. Ця програма може ефективно використовуватися в дидактичних цілях. Учні можуть відповідати на створені вчителем тести з планшетів, ноутбуків, смартфонів, тобто з будь-якого пристрою, що має доступ до Інтернету.

Мобільні додатки Socrative та ClassMarker спеціалізуються на вікторинах. З їхньою допомогою вчитель може створювати опитувальники з відкритими питаннями і тести з варіантами відповідей. Учні приєднуються до вікторини за посиланням, а результати їх відповідей обробляються програмою. Вчитель отримує в результаті статистику по кожному учневі та зведену таблицю результатів.

Plickers – це додаток, що дозволяє миттєво оцінити відповіді всього класу та спростити збір статистичних даних.

Окремо серед мобільних технологій у навчанні хочеться виділити таймлайни – інструменти для створення навчального матеріалу в хронологічній послідовності. Хроніку можна перетворити на захоплюючу історію, яка урізноманітнить ваш урок. А використання подібних сервісів в якості проектної роботи сприяє розвитку в учнів пізнавального інтересу, критичного мислення, вміння аналізувати, класифікувати навчальний матеріал і т.д.

Sutori – інтерактивний таймлайн, створений спеціально для освіти. Дизайн таймлайна в Sutori має свої особливості: крім тексту і зображення доступні інтерактивні елементи: тести (2-х видів), форум; можна вставляти великий обсяг тексту (більше 1 сторінки); події можна об'єднувати в невеликі групи; підтримує спільні проєкти.

Muhistro – сервіс для створення таймлайнів, в якому створювані події повинні мати прив'язку до географічного місця, є можливість спільної роботи. В даному сервісі можна додавати тести та є можливість експорту створеної стрічки часу в різні формати.

Говорячи про мобільні технології у навчанні неможливо обійти своєю увагою онлайн-сервіси для створення коміксів. Комікси підвищують мотивацію до вивчення, вони здатні прикувати наш погляд і змусити прочитати репліки героїв. Читати комікси набагато легше і цікавіше, ніж довгі тексти. Читання і розуміння коротких коміксів може вселити впевненість у своїх здібностях, яка часом так необхідна в процесі навчання. Веселі картинки забезпечують візуальну підтримку навчання та, найголовніше, знижують так званий афективний фільтр учня, тобто дозволяють зняти напругу, затиск, що виникає при вивченні незнайомого матеріалу. До найбільш розповсюджених сервісів, які дозволяють створити комікси відносять Toondoo (надає можливість користувачам створювати комікси на основі власних фотографій і зображень або використовувати галерею вже готових персонажів), Stripcreator (у цьому середовищі немає завеликих можливостей, але персонажі коміксів симпатичні та подобаються підліткам, а додавання текстів й редагування дуже прості), Pixton (у цьому конструкторі використовується метод drag-and-drop, тому комікс зможе створити навіть учень без художніх талантів, до того ж з допомогою цього сервісу можна створювати інтерактивні комікси).

Інтелект-карти (які також називають картами пам'яті, картами мислення і асоціативними картами) – це спосіб представити ідеї наочно, і продемонструвати зв'язок між ними за допомогою схем. Можна працювати над картами з іншими користувачами, ділитися картами в соцмережах, і вбудовувати їх в сайти. Учитель може використовувати інтелект-карти при поясненні нового матеріалу, щоб організувати та наочно уявити матеріал, або для проведення мозкового штурму – як під час обговорення нового матеріалу, так і для вирішення організаційних питань. Учні можуть використовувати інтелект-карти для написання чернетки письмової роботи, щоб організувати свої ідеї, при вивченні складної теми, щоб краще засвоїти матеріал або в якості самостійного завдання як альтернатива презентації, постеру або доповіді.

Coggle – безкоштовний сервіс, що дозволяє створювати привабливі онлайн-карти. Тут можна створювати будь-яку кількість гілок, викривляти їх, змінювати кольори та рухати елементи. Можна поділитись картами в соцмережах, а також працювати над ними спільно з колегами. Можна

вбудувати карту в сайт або блог, а також зберегти її у вигляді PNG або PDF-файлу.

Popplet – простий інструмент, який має ряд цікавих можливостей, що дозволяють створювати красиві мультимедійні інтелект-карти. Карти Popplet можуть складатися з безлічі елементів, що містять текст, завантажені зображення, малюнки або відео. Можна наблизити той чи інший елемент, щоб розглянути його в деталях, або зменшити масштаб, щоб побачити всю карту цілком. Над картою можна працювати спільно з іншими користувачами, які як можуть додавати коментарі до елементів карти, так і створювати власні елементи.

Існуюча система освіти здається більшості педагогів настільки зрозумілою, що відкриття або висновки психологів чи соціологів в цій сфері інколи здаються несподіваними і викликають подив і спротив. Дослідження, які описані в статті Зверева А. «10 і 90 – нова статистика інтелекту», викликає дивний для вчителів висновок: школа, незалежно від того, в якій країні вона знаходиться, успішно навчає лише одного з десяти своїх учнів. Можна захоплюватися видовищними уроками, радіти своїм успіхам, педагогічним відкриттям, підраховувати кількість учасників і переможців олімпіад на різних рівнях, проте ефективність педагогічної діяльності педагога середньої школи визначається тими самими 10% учнів, які засвоюють увесь матеріал. Пояснення цього факту дуже просте: тільки для 10% учнів методи, використовувані в традиційній школі є прийнятними. Решта 90% учнів також здатні вчитися, але по-іншому.

Спираючись на результати цього та багатьох інших досліджень, ми приходимо до висновку, що навчання повинне відбуватись по-іншому, таким чином, щоб всі учні могли і хотіли вчитися. І один з варіантів організації освітнього процесу – застосування мобільних технологій у навчанні.

Список використаних джерел

1. 5 онлайн-сервісів для опитування учнів. – Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/5-onlajn-servisiv-shho-dopomozhut-vchytelyu-myttyevo-opytaty-uves-klas/>
2. Програми для створення коміксів: які вони бувають. – Режим доступу: <https://vktg.ru/program-for-creating-comic-books-programs-for-creating-comics-what-they-are/>
3. Топ 10 MIND MAP сервісів онлайн безкоштовно або за скромну плату. – Режим доступу: <https://www.quality-assurance-group.com/top-10-mind-map-servisiv-onlajn-bezkoshtovno-abo-za-skromnu-platu/>
4. 9 сервісів для створення хронік. – Режим доступу: <http://newtonew.com:81/web/9-servisov-dlja-sozdanija-hronik>
5. Зверев А. 10 и 90 – новая статистика интеллекта / А. Зверев // Знание – сила. – 1997. – № 4 – С. 92–97